

Motion till riksdagen 2010/11:Sf201

av **Caroline Szyber (KD)**

Översyn av utlänningslagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lägre beviskrav i utlänningslagen för barn genom att ”synnerligen ömmande omständigheter” byts mot ”särskilt ömmande omständigheter”.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en parlamentarisk kommitté bör tillsättas för att göra en översyn av utlänningslagen.

Motivering

När diskussioner uppstår om enskilda utvisningsärenden hänvisar Migrationsverket och domstolarna till att de bara följer lagstiftarnas beslut. Lagstiftarna, det vill säga vi riksdagsledamöter, hävdar istället att intentionen var en helt annan när lagen kom till. Lagstiftningen behöver därför bli tydligare i flera fall. Migrationsverket och domstolarna gör ibland olika tolkningar, vilket skapar problem. Det gäller exempelvis vad begrepp som ”inre väpnad konflikt” och ”synnerligen ömmande omständigheter” innebär i praktiken. Det behövs också ett tydligare rättighetsperspektiv i lagen. Skyddsgrunderna borde på ett tydligare sätt avspegla att det är en rättighet att söka asyl.

År 2006 ändrades utlänningslagen genom att begreppet ”humanitära skäl” ersattes av undantagsregeln ”synnerligen ömmande omständigheter”. Tanken var att de som med den nya lagstiftningen beviljades asyl antingen skulle flyktningförklaras eller klassas som skyddsbehövande. Det framgick också av den nya lagstiftningen att barns asylskäl inte behövde vara lika starka som de vuxnas. Men barnombudsmannens genomlysning av praxis visar att den nya lagstiftningen tillämpas mycket restriktivt, även när det gäller barn. Barnens möjligheter att få uppehållstillstånd har, enligt Barnombudsmannen, snarare begränsats genom att Migrationsöverdomstolen har en snäv tolkning, något

Fel! Okänt namn på

som inte alls var avsikten med den nya lagstiftningen. Trots stark kritik mot den nya lagstiftningen, särskilt i fråga om barnperspektivet, har utvärderingsutredningen som haft till uppgift att se över den nya lagstiftningen inte föreslagit några ändringar i detta hänseende.

Jag vill att kraven för barn ska vara lägre ställda genom ett förtydligande i lagtexten. Jag föreslår därför att det i utlänningslagen preciseras att barn kan beviljas uppehållstillstånd när "särskilt ömmande omständigheter" föreligger istället för när "synnerligen ömmande omständigheter" föreligger. Även fortsättningsvis ska hälsotillstånd beaktas men även anpassning till Sverige, situationen i hemlandet och barnets familjesituation.

Även i bedömningen av begreppet "inre väpnade konflikter" saknas en sammanhållen linje och migrationsdomstolarna dömer därför olika när det gäller skyddsbehov i samband med sådana konflikter. Ett antal uppmärksammade fall där flyktingar från Irak har nekats uppehållstillstånd pekar på denna problematik. Det behövs alltså en ökad tydlighet i lagstiftningen.

Det behövs också en tydligare hänvisning till barnkonventionen i utlänningslagen. Även om konventionen inte är svensk lag är vi ändå förpliktade att följa den eftersom vi skrivit under den. Det gäller inte minst när det handlar om ensamkommande barn som varken har föräldrar eller andra vuxna som för deras talan. Rent generellt bör utlänningslagen präglas mer av ett rättighetsperspektiv. Jag anser att det behövs en parlamentarisk översyn av utlänningslagen med målsättningen att förtydliga den på ett antal punkter samt att stärka barn- och rättighetsperspektivet.

Stockholm den 19 oktober 2010

Caroline Szyber (KD)